

Zápisnica z pokračovania zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
1. decembra 2011, 11.00 h., miestnosť č. 117

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení: Jozef Mihál, Ján Porubský, Branislav Cimerman, Kamila Jandzíková, Peter Báňas, Jozef Šimko, Jiřina Hornáková, Radovan Majerský, Mária Nádaždyová, Peter Ondrejka, Eva Šťastná, Zuzana Szabová, Božena Kováčová, Iveta Griačová, Eva Sládková, Albert Breier, Dana Farkašová, Katarína Minarovičová, Monika Bosá, Magdaléna Haburová, Irena Belohorská, Mária Raučinová, Monika Vrábľová, Jozef Ďurček, Anna Kováčová

Program:

1. Otvorenie
2. Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť
3. Návrh na uznesenie k podmienkam rokovania výboru
4. Návrh zamerania činnosti pracovných skupín (informácie budú prezentované vedúcimi pracovných skupín)
5. Výročná správa Horizontálnej priority rovnosť príležitostí za rok 2010 (zhrnutie, 1.časť, 2.časť)
6. Informácia o národných projektoch Inštitút rodovej rovnosti a Prevencia a eliminácia násilia páchaného na ženách
7. Informácia o pripravovanej konferencii "Efektívne spôsoby predchádzania násiliu na ženách a domácomu násiliu a boja proti nemu"
8. Informácia o výstupoch z konferencie Gendera na tému Ženy vo vede
9. Inštitucionálne zabezpečenie problematiky rodovej rovnosti - resp. diskusia o rozdelení /prerozdelení kompetencií medzi MPSVR SR a Úradom vlády - Sekcia ľudských práv
10. Návrh na doplnenie problematík do činnosti výboru
11. Zhodnotenie využívania prostriedkov trestného práva proti domácomu násiliu voči ženám a deťom - informácia Generálnej prokuratúry SR
12. Záver

1. Otvorenie rokovania

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- privítala prítomných a otvorila rokovanie Výboru pre rodovú rovnosť
- z dôvodu pracovných povinností ospravedlnila neprítomnosť predsedu Výboru pre rodovú rovnosť
- následne konštatovala, že zo 65 členov a členiek výboru je prítomných 33 (vrátane zastupovania), výbor je teda uznášaniaschopný

2. Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- uviedla, že program rokovania pozostáva z neprerokovaných bodov zo zasadnutia konaného dňa 10. novembra 2011, kedy bol schválený program zasadnutia na základe ktorého sa bude ďalej postupovať

3. Návrh na uznesenie k podmienkam rokovania výboru

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- na zasadnutí konanom dňa 10. novembra 2011 navrhla prijatie uznesenia, obsahujúce výzvu na nezasahovanie do práce výboru spôsobom, kedy sú jeho zasadnutia časovo limitované
- podpredsedníčka výboru pre rodovú rovnosť navrhla v uznesení prijatie výzvy na zabezpečenie dôstojných podmienok na výkon práce Výboru pre rodovú rovnosť, ponechanie adekvátneho času na rokovanie Výboru (minimálne v rozsahu troch hodín) a zabezpečenie vybavenia rokovacej miestnosti fungujúcimi mikrofónmi a ozvučením
- vyzvala na hlasovanie o návrhu uznesenia
- návrh bol prijatý
- výbor ukladá predsedovi a Spoločnému sekretariátu výborov, aby tieto podmienky zabezpečili

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- poďakovala Spoločnému sekretariátu výborov, ktorý sa iniciatívne snažil zabezpečiť podmienky pre zdravotne postihnutých občanov umiestnením stoličiek pred zasadaciu miestnosť
- poznamenala, že problém s mikrofónmi sa priebežne rieši

4. Návrh zamerania činnosti pracovných skupín

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- uviedla ďalší bod rokovania, informácie boli prezentované i vedúcimi pracovných skupín

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- informovala o činnosti pracovnej skupiny, ktorá bude mať na starosti koncepčné, strategické materiály a o činnosti pracovnej skupiny zdravie

- pripomenula, že všetky informácie o pracovných skupinách sa nachádzajú na stránke www.gender.gov.sk
- navrhla zadefinovať pravidlá zvolávania pracovných skupín
- predstavila plán činnosti strategickej skupiny, ktorý sa na najbližšie mesiace odvíja od zásadných strategických materiálov, pracovná skupina sa bude snažiť kreovať opatrenia do nového národného akčného plánu rodovej rovnosti. Zároveň bude práca prepájaná s materiálmi na ktorých bude pracovať Sekcia ľudských práv so stratégiou v oblasti vzdelávania výchovy k ľudským právam
- informovala, že jednou z dôležitých vecí bude aj koordinácia projektu Inštitút rodovej rovnosti, priebežné sledovanie odborných výstupov a diskusií, ktoré budú zapracované do návrhov pre nový národný akčný plán
- otázkou zostáva stratégia rodovej rovnosti, ktorú je potrebné prepracovať, pracovná skupina sa pokúsi otvoriť aj tento materiál, pripraviť uznesenie smerujúce k zrušeniu starej a príprave novej stratégie
- sú vítané akékoľvek pripomienky a podnety pre túto pracovnú skupinu
- uviedla, že pracovná skupina si ponecháva priestor aj pre ad hoc aktivity, v prípade potreby zaujatia stanoviska ku kľúčovým materiálom a legislatívnym zámerom

- predstavila zámer pracovnej skupiny zdravie prispieť k strategickým materiálom hlavne v oblasti reprodukčného zdravia a reprodukčných práv žien
- informovala, že najbližšie bude pracovná skupina zvolaná k téme rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti sterilizácie rómskych žien, kde skupina vypracuje svoje stanovisko, prizvaná bude poradňa pre ľudské práva, ktorá iniciovala žalobu a pracuje na vyhodnotení stanoviska

Silvia Porubánová, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- informovala o plánovanej činnosti pracovnej skupiny Ekonomika, trh práce a zosúladenie rodinného a pracovného života
- uviedla, že členom bude doručený materiál zosúladenie rodinného a pracovného života z júna 2006, cieľom bude príprava nového, moderného materiálu Návrh opatrení na zosúladenie pracovného, rodinného a osobného života s konkrétnymi návrhmi, odporúčaniami a benefitmi
- členstvo v tejto pracovnej skupine bude zostavené v nadväznosti na výzvu

Dušana Karlovská, Fenestra

- požiadala o zasielanie informácie o aktualizovaní informácií na webovej stránke, zároveň dala podnet na zlepšenie informovanosti
- predstavila pracovnú skupinu Eliminácia násillia páchaného na ženách, ktorá bude riešiť pripravovaný národný projekt Podpora prevencie a eliminácia násillia páchaného na ženách. S končiacim sa Národným akčným plánom na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách bude pracovná skupina diskutovať o postupoch ako sa

bude pripravovať nový národný akčný plán. Tretím cieľom je rokovanie k ratifikácii Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách

- požiadala o stretnutie členiek pracovnej skupiny po skončení rokovania výboru, kedy by si dohodli termín stretnutia pracovnej skupiny a ďalšie kroky a priority ako ďalej postupovať

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- zareagovala, že podnety by mali vychádzať z vnútra pracovnej skupiny, kedy je Spoločný sekretariát výborov a odbor rodovej rovnosti pripravený asistovať pri organizačnom zabezpečení
- web stránka je priebežne aktualizovaná a všetky informácie sú aktuálne zverejňované
- ďalej požiadala o informácie k pracovnej skupine Vzdelávanie, veda a výskum

Jana Zezulová, Možnosť voľby, o.z.

- upozornila na potrebu zadefinovania vzťahu pracovnej skupiny Vzdelávanie, veda a výskum a pracovnej skupiny Rodové nerovnosti vo vede a výskume
- vyzvala k prihláseniu členov a členiek do práce pracovných skupín
- ako uviedla, po zadefinovaní obsahových otázok pracovnej skupiny začnú členky a členovia komunikovať prostredníctvom mailovej komunikácie

Zuzana Kiczková, Ženská loby Slovenska

- predstavila prácu pracovnej skupiny Rodové nerovnosti vo vede a výskume, kde už prebehlo kreovanie pracovnej skupiny
- informovala, že komunikácia prebehla prostredníctvom mailov, kedy členky vyjadrili súhlas s členstvom a zároveň podali návrh, čím by sa mala pracovná skupina zaoberať
- dlhodobým cieľom pracovnej skupiny je vypracovať akčný plán pre rodovú rovnosť vo vede, s využitím skúseností zo zahraničia a nadviazaním na príklady dobrej praxe, ktoré prebehli na zahraničných výskumných a vzdelávacích inštitúciách
- záverom informovala, že sa konal prvý Európsky gender summit v Bruseli, kde bola venovaná téme ženy vo vede bohatá časť programu

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- k poslednej pracovnej skupine Rodičovstvo a súkromný život doplnila informáciu od vedúceho pracovnej skupiny Jozefa Ďurčeka, ktorý sa vzdáva členstva vo výbore. Informácia však zatiaľ nebola oficiálne doručená
- skonštatovala, že pracovnú skupinu bude zrejme viesť niekto iný, nakoľko podmienkou je, že vedúci pracovnej skupiny musí byť členom výboru

Stanislav Trnovec, Klub mnohodetných rodín

- podal návrh na kreovanie novej pracovnej skupiny Rodinní opatrovatelia
- rodinní opatrovatelia sú ľudia, ktorý opatrujú vo vlastných rodinách rodinných členov, ide o veľký gender problém, pretože väčšinou sú to ženy, téma feminizácia chudoby a mnohé iné témy by mali byť riešené
- navrhol prípadné spojenie tém rodičovstvo a rodinný život a rodinní opatrovatelia

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- prijala návrh pána Trnovca, predniesla návrh názvu pracovnej skupiny Rodičovstvo, súkromný život a otázky starostlivosti
- členovia výboru prijali návrh novej pracovnej skupiny

Ivana Kasárová, Ministerstvo zahraničných vecí SR, v zastúpení generálneho riaditeľa sekcie právnej a konzulárnych služieb MZV SR

- požiadala o prizvanie zástupcu Ministerstva zahraničných vecí, z odboru ľudských práv k stretnutiu pracovnej skupiny Zdravie k téme rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti sterilizácie rómskych žien

Barbora Burajová, Nadácia otvorenej spoločnosti

- položila otázku zástupkyňi Ministerstva zahraničných vecí kedy bude k dispozícii oficiálny preklad rozhodnutia
- pani Kasárová prisľúbila sprostredkovanie zaslania rozhodnutia hneď ako bude k dispozícii

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- povzbudila ľudí zo štátnej správy, aby sa zapájali do činnosti pracovných skupín
- vyzvala na pracovnej úrovni k prepojeniu štátnej správy, verejnej správy a občianskeho sektora, čo by bolo zmysluplným prvkom v práci výboru

Barbora Burajová, Nadácia otvorenej spoločnosti

- v nadväznosti na žiadosť odboru pre sociálne vylúčené spoločnosti MPSVR SR o stanovisko výboru k Opatreniam na hradenie antikoncepcie pre sociálne vylúčené spoločnosti doplnila informáciu o dohode Výboru zriadiť podskupinu v rámci pracovnej skupiny Zdravie pre túto otázku
- spochybnila potrebu zriaďovania uvedenej podskupiny z dôvodu, že uvedený zákon momentálne nie je predmetom rokovania

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- reagovala, že išlo o legislatívny zámer, ktorý sa nedostal na rokovanie vlády
- zdôraznila potrebu zriadenia uvedenej podskupiny, pretože sa pripravuje stratégia rómskej inklúzie, kedy by sa pracovná podskupina mohla orientovať na stratégiu rómskej inklúzie

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- nadviazala návrhom na zriadenie či už ad hoc alebo trvalej pracovnej skupiny Integrácia rodového hľadiska v prípade marginalizovaných rómskych komunít alebo v prípade viacnásobne znevýhodnených žien, kedy jednou z prvých úloh by bolo stanovisko a pripomienky z rodového hľadiska k tomuto materiálu
- za vedúcu novej pracovnej skupiny Viacnásobne znevýhodnené ženy navrhla podpredsedníčka Výboru Barboru Burajovú, ktorá návrh prijala

Katarína Farkašová, Aliancia žien

- doplnila tému migrujúce ženy v súvislosti s Dohovorom Rady Európy čl. 60- 61, kde sa chystá analýza situácie, téma by rovnako spadala do práce novej pracovnej skupiny

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- vyzvala na hlasovanie o zriadení pracovnej skupiny Viacnásobne znevýhodnené ženy
- návrh bol prijatý

Adriana Mesochoritisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- požiadala tajomníčku výboru o informácie týkajúce sa preplácania cestovných nákladov a honorovanej práce vo výbore

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- odpovedala, že odbor rodovej rovnosti disponuje rozpočtom, z ktorého je možné preplácanie cestovných nákladov a zaplatenie konkrétne zafinovanej práce (napr. objednávka na analýzy), kedy by bolo dobré, aby návrh na konkrétnu prácu vychádzal z pracovnej skupiny. Je možné využitie nevyčerpaných finančných prostriedkov do konca kalendárneho roka, ktoré budú zohľadnené v rozpočte na budúci rok
- uviedla, že druhá možnosť financovania je z prostriedkov národného projektu Inštitút rodovej rovnosti
- poznamenala, že s dostatočným časovým predstihom je taktiež možné zabezpečenie rokovacej miestnosti a občerstvenia

Zuzana Kiczková, Ženská lobby Slovenska

- navrhla zmenu názvu pracovnej skupiny Rodičovstvo, súkromný život a otázky starostlivosti na Rodičovstvo, súkromná sféra a otázky starostlivosti
- návrh bol prijatý

5. Výročná správa Horizontálnej priority rovnosť príležitostí za rok 2010

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- informovala, že na stránke www.gender.gov.sk je sekcia, ktorá sa venuje uplatňovaniu horizontálnej priority rovnosť príležitostí v projektoch financovaných alebo spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov
- doplnila, že odbor rodovej rovnosti MPSVR SR okrem iných úloh plní úlohu koordinácie tejto horizontálnej priority
- uviedla, že ciele boli zadefinované na začiatku programového obdobia, nemenia sa, v súčasnosti sa však budú kreovať dokumenty a stratégie pre nové programové obdobie
- v sekcii Dokumenty sa nachádzajú všetky dokumenty týkajúce sa koordinácie horizontálnej priority
- poukázala ako sa horizontálna priorita naplňa, nárast oproti roku 2010 je takmer dvojnásobný, viac ako polovica projektov sa hlási k napĺňaniu cieľov horizontálnej priority rovnosť príležitostí
- operačné programy zamestnanosť a sociálna inklúzia a operačný program vzdelávanie, ktoré sú platené z Európskeho sociálneho fondu by mali mať povinnosť prispievať k cieľom horizontálnej priority rovnosť príležitostí. Nariadenie Rady č. 1083 zaväzuje, k tomu, aby projekty financované z Európskeho sociálneho fondu prispievali k posilňovaniu rovnosti medzi mužmi a ženami a odstraňovaniu diskriminácie
- operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia formálnym prihlásením spĺňa požiadavky, 93% zo zazmluvnených prostriedkov sa prihlásilo k napĺňaniu horizontálnej priority, operačný program vzdelávanie nespĺňa požiadavky a pri regionálnom operačnom programe je to 80%
- je vypracovaná Hodnotiaca správa k plneniu horizontálnej priority, kedy je odôvodnené podozrenie, že vo väčšine prípadoch sa jedná o formálne prihlásenie
- zmyslom by malo byť, aby sa kontrolovali projekty a procesy, v súčasnosti sa pracuje na zadefinovaní kvalitatívnych indikátorov na meranie uplatňovania v procesoch, v prípravách aktivít, s cieľom pripraviť a presadiť ich do budúceho programového obdobia tak, ako v niektorých západných krajinách, s tým že niektoré projekty z Európskeho sociálneho fondu nebudú schválené. Závisí to samozrejme aj od priorit.
- záverom informovala, že boli pripomienkované nové nariadenia pre Európsky sociálny fond a pre Európsky fond regionálneho rozvoja, so snahou posilniť zakotvenie

konkrétnych aktivít, kde bolo zakotvené predchádzanie feminizácie chudoby, a uplatňovanie gender mainstreamingu

- z Ministerstva dopravy, ktoré kreuje pracovnú skupinu zameranú na nastavenie čerpania štrukturálnych fondov pre ďalšie programové obdobie 2014- 2020 prišla požiadavka na nomináciu jednej organizácie, ktorá by zastupovala otázky rodovej rovnosti v tejto pracovnej skupine
- vyzvala výbor na návrh organizácie

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- reagovala, otázka bude rozoslaná členkám pracovnej skupiny Tvorba stratégií v oblasti rodovej rovnosti a návrh bude doručený odboru rodovej rovnosti

6. Informácia o národných projektoch Inštitút rodovej rovnosti a Prevencia a eliminácia násilia páchaného na ženách

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- na Slovensku prebieha dva roky projekt Inštitút rodovej rovnosti, ktorý od začiatku sprevádzajú mnohé ťažkosti
- projekt nebol správne odborne vedený, expertná skupina nemala dosah na jednotlivé aktivity, manažment prebral vedenie celého projektu, pričom odborná časť bola z neho vytlačená
- Európsky sociálny fond bol požiadany o nápravu, ktorá momentálne prebieha
- prebieha kreovanie, návrh nových aktivít, experti nastavujú celý spôsob projektu so snahou o synergický efekt
- predstavila päť hlavných aktivít. Prvá aktivita sa týka monitoringu a monitoringu v oblasti rodovej rovnosti, túto pracovnú skupinu vedie pani Holubová. Ďalšia aktivita sa týka krajských kontaktných miest, kde sa v každom kraji nachádzajú krajské kontaktné miesta Inštitútu rodovej rovnosti. V súčasnosti je snahou nastaviť ich pracovnú činnosť tak, aby boli implementované politiky rodovej rovnosti do regionálnych politík. Ďalšou skupinou, ktorú podpredsedníčka sama vedie je oblasť vzdelávania. V oblasti vzdelávania je snaha navrhnúť aktivity, tak aby na Slovensku konečne boli vytvorené štandardy kvality rodového vzdelávania, ktoré nevyhnutne chýbajú a taktiež, aby sa spustilo rodové vzdelávanie pre rôzne cieľové skupiny. Vzdelávať by sa mali štátne inštitúcie, ministerstvá, Úrad vlády ako aj vyššie územné celky. Kľúčové je vzdelávanie inštitúcií, ktoré sú priamo zapojené do antidiskriminačných procesov – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Verejný ochranca práv, Národný inšpektorát práce, Centrá právnej pomoci. Uviedla, že ďalšou podčasťou vzdelávania sú otázky rodovej rovnosti na vysokom školstve, skupinu vedie pani Kiczková. Návrh spočíva v implementácii rodového vzdelávania aj na ostatné vysoké školy. Aktivita, ktorú vedie pani Porubánová sa týka rodového a prorodinného auditu.

Silvia Porubánová, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- doplnila, že ide o dva nezávislé audity - všeobecný rodový audit a audit rodina a práca
- predstavila cieľ, ktorým je vyškolenie desiatich audítorov pre každý audit, táto časť projektu by mala garantovať udržateľnosť v regiónoch aj po skončení projektu a títo vyškolení ľudia by mali tvoriť personálne jadro budúceho Inštitútu rodovej rovnosti.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- uviedla, že pripravené návrhy aktivít budú predstavené výboru pre rodovú rovnosť
- doplnila, že dôležitým je synergický efekt, aby všetky dôležité dokumenty výboru a Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť boli prepájané

Dáša Malíková, Aliancia žien Slovenska

- položila otázku, či je ešte možné zapojiť sa do práce pracovných skupín

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- reagovala, členovia boli vybraní komisiou na základe pracovných skúseností
- k práci však budú prizývaní všetci experti v oblasti rodovej rovnosti. Snahou je vytvoriť platformu spolupráce do štátnej správy, ako aj mimovládny a regionálnymi organizáciami.
- zhrnula, že výbor bude informovaný o všetkých postupoch v tomto projekte

Národný projekt Podpora prevencie a eliminácie násillia páchaného na ženách

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- pokračovala predstavením druhého pripravovaného Národného projektu Prevencia a eliminácia násillia páchaného na ženách v zmysle pôsobnosti rezortu práce, sociálnych vecí, a rodiny
- úlohou projektu je vytvoriť systém pomoci ženám zažívajúcim násillie, primárne násillie v rodinách a ich deťom, naštartovať systém služieb, ktoré doteraz na Slovensku neexistovali alebo sú poddimenzované
- myšlienkou projektu je zriadiť krízové intervenčné centrá, pilotne v desiatich mestách na Slovensku. Projekt využije štruktúru úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré majú skúsenosť so sociálnou kuratelou detí, vstupujú do rozvodových procesov a majú povinnosť zákona poskytovať služby, poradenstvo a pomoc fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v krízovej životnej situácii. Ďalej informovala, že úrady práce disponujú nehnuteľnosťami, ktoré sa momentálne nevyužívajú (bývalé detské domovy), snahou

je využiť tento prebytočný majetok patriaci ÚPSVaR, nakoľko sú tieto budovy priestorovo ideálne

- uviedla, že existujúce miesta by sa podporili plus vytvorilo by sa ďalších zhruba šesťdesiat miest bezpečných ženských domov
- uvedený stav bude spĺňať jednu štvrtinu európskych štandardov, postupne sa však budú budovať
- v lokalitách, kde fungujú ženské mimovládne organizácie budú zazmluvnené poskytovať poradenské služby
- doplnila, že ďalšou časťou projektu je vytvorenie poradenských centier, ktoré z časti už fungujú, doškolením psychologičiek z poradensko - psychologických služieb referátov ÚPSVaR, ktoré by vedeli poskytovať pomoc, základné služby ženám, a aby bol vytvorený zosieťovaný systém
- cieľom je novela zákona č. 305 alebo osobitný zákon, vytvoriť systém akreditácie špecializovane pre ženy zažívajúce násilie, domáce násilie. Cieľom je nastavenie systému akreditácie, aby bola zabezpečená trvalá udržateľnosť a akreditované subjekty boli financované zo štátu aj po ukončení projektu
- ďalším bodom po spustení intervenčných centier je spustenie nonstop telefónnej linky, ktorá by fungovala pod integrovaným záchranným systémom, na úrovni Európy s číslom 116 016 ako pomocná linka pre obe domáceho násillia (s prepojením na linku 112)
- mala by byť vytvorená databáza, ktorú by krízové, intervenčné centrá mali prevádzkovať, ich úlohou bude sieťovanie, vzájomné prepojenie, pilotne v dvoch regiónoch (s predpokladom Bratislava, Košice)
- záverom zhrnula, že cieľom projektu je začlenenie do existujúcich sociálnych služieb, aby služby v rámci kompetencie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR aj v zmysle Dohovoru začali fungovať a systém bol ďalej budovaný

Dušana Karlovská, Fenestra

- podotkla, že ak hovoríme o službách, je tu terminologický chaos
- špecializované poradenstvo podľa zákona č. 448, na úrovni VÚC, regionálnej úrovni sú akreditované subjekty, ktoré sú schopné poskytovať špecifické špecializované služby pre ženy, ktoré zažívajú násilie, ale nie je to tak
- poukázala, že pomoc nie je adresná, nie je podporná
- uviedla, že pri nastavovaní tohto národného projektu je dôležité hľadať vhodný mechanizmus spustenia, pretože prepojenie s Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny nie je vhodné z viacerých hľadísk
- Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele má síce jednu skupinu-sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb, ale primárny focus je zameraný na ochranu detí. Úrady práce argumentujú, že nemajú veľa kompetencií, ich primárna úloha je riešiť situáciu detí, ale rovnako ženy potrebujú systém, kde budú mať zabezpečenú ochranu

- z pohľadu žien je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny obávaná inštitúcia, v prípade násilia sa deti stávajú predmetom násilia, ženy sú pod obrovským tlakom zo strany partnera, kedy Úrady majú „moc“ rozhodnúť, čo s deťmi bude
- záverom zhrnula, že je potrebné zvážiť všetky aspekty, pretože ak sa systém zle nastaví, peniaze budú neefektívne investované a neprinesie to taký typ služby aký potrebujeme

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- poukázala na to, že úrady práce majú naopak skúsenosti s ochranou detí, ktoré sú obeťami násilia, budú vyškolené nové osoby, ktoré budú mať priestory v rámci ÚPSVaR alebo niekde v blízkosti
- projekt nemôže byť nastavený tak, že sa dajú peniaze niekomu, kto ešte neexistuje, nie vo všetkých regiónoch existujú mimovládne organizácie
- ÚPSRV vstupujú do rozvodových konaní, vedia aká je situácia v rodine, čo naopak tajomníčka výboru považuje za výhodu
- krízové intervenčné centrá budú fungovať v synergii s ÚPSVaR, ktoré z časti túto problematiku už riešia
- ako uviedla, je otvorená ďalšej diskusii

Dušana Karlovská, Fenestra

- reagovala, že dôležité je, ako systém funguje v praxi
- skonštatovala, že je potrebná dlhšia diskusia

Barbora Burajová, Nadácia otvorenej spoločnosti

- vyjadrila súhlas s pani Karlovskou, na ÚPSVaR sa prejaví konflikt pri obhajobe záujmov, pretože SPO vstupujú do konaní, ktoré sa týkajú rodiny, do súdnych konaní, zverenia detí do starostlivosti
- rovnako chápe aj existenciu psychologickú bariéru zo strany žien obrátiť sa na ÚPSVaR, ktorá vyplýva zo samotnej podstaty a príčinách vplyvu násilia páchaného na ženách, preto možno iný partner ako štátna inštitúcia je vhodnejšia pre poskytovanie pomoci a poradenstva
- zhrnula, že je potrebné zamyslieť sa nad legislatívnym rámcom, či nie je potrebné upraviť zákon č. 448 alebo prijať osobitnú legislatívnu úpravu, čo sa týka násilia páchaného na ženách, ktorá by netlačila ženy a deti do jednej skupiny

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- vysvetlila, že systém je nastavený pre ženy zažívajúce násilie a ich deti, v rámci operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia nie je možné financovať systém len pre deti

- problematika nebude pridelená pracovníčkam ÚPSVaR, zdôraznila, že sa vytvoria v rámci ÚPSVAaR nové legislatívne a personálne miesta
- štát sa nemôže zbaviť morálnej povinnosti pomáhať ženám zažívajúcim násilie a prideliť problematiku mimovládny organizáciám

Dušana Karlovská, Fenestra

- reagovala, že tieto dve skupiny nie je možné spojiť, odborné zázemie špecificky k tejto problematike na ÚPSVaR neexistuje
- uviedla, že ak chceme vytvoriť podporný systém pre ženy zažívajúce násilie, hovoríme o úplne inej otázke

Zuzana Vranová, Profesionálne ženy

- so svojej skúsenosti práce na odbore rodovej rovnosti MPSVR SR podporila názor pani Karlovskej
- spomenula problém pri priechodnosti zákonov, taktiež na ÚPSVaR dochádza k stretnutiu záujmov detí a žien, kedy ženy radšej trpia násilie ako by mali o deti prísť
- poukázala, že na pracovnej skupine je potrebné o tomto systéme ďalej diskutovať a zvážiť jeho nastavenie

Iveta Baranová, (v zastúpení Apolónia Sejková) Záujmové združenie MyMamy Prešov

- z praxe uviedla, že združenie dva roky intenzívne pracovalo, aby sa profesionalizovalo tak, ako to zákon a sociálne služby vyžadujú
- združenie poskytuje núdzové bývanie s podporou VÚC
- uviedla, že s ÚPSVaR a VÚC je veľmi dobrá spolupráca, rovnako oni ich upozorňujú že sú lepším partnerom a riešiteľom úloh
- poukázala, že nie je potrebné školiť nových pracovníkov - na každej VÚC sú registrované zariadenia, ktoré museli splniť podmienky
- vyzvala na hľadanie riešenia nie podľa presne vyselektovaných miest, ale tam, kde sa tieto organizácie nachádzajú

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- reagovala, že v rámci projektu budú podporené aj organizácie, ktoré existujú
- projekt sa pripravuje v spolupráci s ÚPSVaR
- zdôraznila, že nejde o sociálno - právnu kuratelu detí, ale v rámci projektu budú vyškolené ženy a budú vytvorené nové pracovné miesta
- poradenské centrá, ktoré fungujú pri mimovládnych organizáciách budú fungovať aj naďalej

- ako výhodu uviedla práve posilnenie systému, spolupráca sociálnej kurately detí a nového odboru, ktorý rieši násilie v rodine môže byť vzájomne nápomocné
- ďalej nechala priestor pre diskusiu k tejto téme v pracovnej skupine

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- pozvala v mene bezpečnej ženskej siete, ktorú tvorí šesť mimovládnych organizácií na Slovensku (Fenestra, Možnosť voľby, Žena v tiesni, Združenie žien MyMamy, Neformálna skupina ľudsko- právnych aktivistiek s podporou slovensko-českého ženského fondu), v rámci prebiehajúcich 16 dní aktivizmu proti násiliu páchanom na ženách, na divadelný happening na tému násilie páchané na ženách, ktoré sa uskutoční dňa 5. 12. 2011 v Bratislave v priestoroch nákupného centra Avion shopping parku
- zároveň poďakovala organizácii Fenestra, ktorá zastrešuje celú kampaň, ďalej Úradu vlády a ostatným veľvyslanectvám, ktoré poskytli finančné prostriedky, vďaka ktorým sa mohla táto aktivita zrealizovať

7. Informácia o pripravovanej konferencii "Efektívne spôsoby predchádzania násiliu na ženách a domácejmu násiliu a boja proti nemu"

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- podala informáciu o medzinárodnej konferencii, ktorá sa uskutočnila na tému "Efektívne spôsoby predchádzania násiliu na ženách, domácejmu násiliu a boja proti nemu", ktorá bola organizovaná Ministerstvom spravodlivosti SR, Radou Európy a Nórskom
- uviedla, že téma bola venovaná diskusii o novom Dohovore Rady Európy o eliminácii a boji proti násiliu páchanom na ženách a domácejmu násiliu
- doplnila, že Ministerstvo spravodlivosti má úlohu, s termínom rok, aby rozpracovalo Dohovor na podmienky, zmenilo legislatívu
- skonštatovala, že v súčasnosti máme teda veľmi silný nástroj, aby sa legislatíva efektívne nastavila
- pripomenula, že informácie sú zverejnené aj na web stránke

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- doplnila zásadný výstup z konferencie, verejný prísľub nórskeho veľvyslanectva, že mimovládne organizácie budú od začiatku zapojené do procesu nastavovania tých mechanizmov, akým spôsobom a na aké aktivity pôjde vyčlenených 7 miliónov EUR na rodovo podmienené násilie
- vyjadrila, že ide o veľký úspech, s nádejou, že snaha, aby sa vybudoval komplexný systém eliminácie a prevencie násillia páchanom na ženách bude konečne úspešná

8. Informácia o výstupoch z konferencie Gendera na tému Ženy vo vede

Zuzana Kulašiková, Profesionálne ženy

- informovala, že táto konferencia sa koná pravidelne
- uviedla, že rovnako ako podobné témy rodovej rovnosti, zostáva táto téma výzvou, ktorej sa naďalej venujú ženy - výskumníčky

9. Inštitucionálne zabezpečenie problematiky rodovej rovnosti - resp. diskusia o rozdelení /prerozdelení kompetencií medzi MPSVR SR a Úradom vlády - Sekcia ľudských práv

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- vysvetlila, že tento bod navrhla s cieľom otvoriť diskusiu, keďže po prvý raz na Slovensku podľa kompetenčného zákona rodová rovnosť prislúcha Úradu vlády SR, pričom vznik Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť považuje za úspech
- doplnila, že považovala za nešťastné sústrediť tému rodovej rovnosti len na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej MPSVR), keďže nespadá len do sociálnej oblasti, ale týka sa najmä ľudských práv, preto súčasné riešenie pokladá za veľmi prospešné
- vyzvala zástupcov Úradu vlády - Daniela Mila a MPSVR SR- Oľgu Pietruchovej, aby priblížili svoje konkrétne predstavy o vzájomnej spolupráci, ktorý odbor sa bude venovať akej problematike, kde sú možné prieniky a podobne

Oľga Pietruchovej, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- priblížila stanovisko MPSVR SR, podľa ktorého by mali byť ľudskoprávne otázky, CEDAW, zostavovanie správy a podobne, riešené na Úrade vlády, konkr. na Sekcii ľudských práv, pričom Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR by primárne plnil úlohy týkajúce sa trhu práce, zosúladenia rodinného a pracovného života a zavádzania gender mainstreamingu
- pripomenula, že náplň odboru je už teraz veľmi rozsiahla

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- pripomenula prierezovosť niektorých tém, napr. CEDAW, vyslovila názor, že konkrétne v tejto oblasti by Úrad vlády plnil významnú úlohu a požiadala o doplnenie Daniela Mila

Daniel Milo, Úrad vlády

- uviedol, že Úrad vlády nemá vertikálne kapacity klasického rezortu, čo v praxi do značnej miery sťažuje vykonávanie aktivít, o ktoré by mala sekcia záujem
- Sekcia ľudských správ z hľadiska svojho postavenia nemá také možnosti, ako by sa možno na prvý pohľad mohlo zdať
- oproti názoru Olgy Pietruchovej však podľa neho primárnou úlohou Sekcie ľudských práv je koordinácia tvorby a implementácie verejných politík prostredníctvom jej nástrojov ako je Rada vlády a jej výbory, preto je veľmi potrebné, aby oba spomínané útvary spolupracovali pri napĺňaní všetkých oblastí

Olga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- vysvetlila, že situácia Odboru rodovej rovnosti je z pohľadu absencie vertikálnej štruktúry podobná k situácii Úradu vlády a zároveň podporila myšlienku istého prerozdelenia kompetencií a zverenia ľudskoprávnej problematiky prioritne Úradu vlády, najmä vzhľadom k tomu, že MPSVR SR ako rezort nemôže zasahovať do kompetencií iných rezortov, pričom Úrad vlády má možnosť prierezovo oslovovať jednotlivé rezorty

Zuzana Vranová, OZ Profesionálne ženy

- vyjadrila súhlas s Olgou Pietruchovou, že problém je najmä v koordinácii a že Úrad vlády v porovnaní s odborom MPSVR SR má nadrezortné gestorské kompetencie

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- vzhľadom na poddimenzovanosť a nedostatočné kapacity jednak Úradu vlády a jednak Odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí navrhla skoncipovať výzvu na posilnenie oboch útvarov
- zároveň sľúbila, že do najbližšieho stretnutia sa pokúsi naformulovať konkrétny text výzvy

Daniel Milo, Úrad vlády

- doplnil, že na poslednom zasadnutí Rady vlády bolo prijaté uznesenie č. 36, ktoré vyzýva na užšiu koordináciu Úradu vlády a odboru riadenej implementácie finančného mechanizmu konkrétne v otázkach nórskeho finančného mechanizmu, čiže takáto potreba tu jednoznačne je, bola dokonca aj formalizovaná

10. Návrh na doplnenie problematík do činnosti výboru

Stanislav Trnovec, Klub mnohodetných rodín

- navrhol na doplnenie textu výzvy v tom zmysle, aby smerovala aj k iným externým organizáciám, t.j. aby napr. mimovládne organizácie mohli participovať na zadávaných úlohách
- následne prítomným priblížil tri oblasti, ktorými navrhol doplniť program
- ako prvé uviedol hodnoty vytvárané rodinou, ako sú výchova a príprava ľudských zdrojov, v tejto súvislosti upriamil pozornosť na dokument č. 116 OECD a navrhol túto tému riešiť v rámci pracovnej skupiny „Rodina“
- upozornil na problematiku chudoby v prípade viacdenných rodín a ich nedostatočnú podporu zo strany štátu
- ako ďalšiu skupinu uviedol tzv. rodinných opatrovateľov, pričom na webovej stránke MPSVR SR je uverejnená Charta rodinného opatrovateľa, na ktorej sa on osobne podieľal, takže táto problematika je mu dôverne známa
- často krát boli títo ľudia nútení zanechať svoje zamestnanie, ostali bez príjmu, napriek tomu náš legislatívny systém celú túto skupinu vylučuje z podpory
- ako poslednú oblasť uviedol otázku ľudsky dôstojného pracovného času, spomenul, že táto problematika už dlhšiu dobu rezonuje v rámci Európskej únie, pričom sa odporúča najmä dodržiavať voľnú nedeľu
- v tejto súvislosti spomenul svoju účasť v Európskej aliancii za nedeľu v júni toho roku, kde navrhol, aby bola možnosť odmietnuť prácu v nedeľu použitá ako indikátor chudoby
- v rámci tejto problematiky je podľa neho potrebné sledovať najmä rovnováhu medzi rodinou a zamestnaním, otázku únavy v súvislosti so zvyšovaním úrazovosti

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- doplnila, že v súvislosti s témou jednorodičovských rodín bola v Európskom parlamente iniciatíva za väčšiu podporu pre slobodné matky a ich deti, tieto informácie sa Odbor pre rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí snaží priebežne zverejňovať na svojej webovej stránke

Stanislav Trnovec, Klub mnohodetných rodín

- v tejto súvislosti upozornil na to, že mnoho párov spolu žije nezosobášených, preto je veľmi ťažko posudzovať pozíciu konkrétnej matky

11. Zhodnotenie využívania prostriedkov trestného práva proti domácemu násiliu voči ženám a deťom - informácia Generálnej prokuratúry SR

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- uviedla, že Správa o zhodnotení využívania prostriedkov trestného práva proti domácemu násiliu voči ženám a deťom je zverejnená na stránke www.gender.gov.sk
- zaujímavé podľa nej je, že podľa posledných údajov sa výskyt takýchto prípadov znížil o tretinu až o polovicu

Barbora Holubová, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- doplnila, že aj na základe výskumu Vysokej školy práva zameraného na prevalenciu násilia, tieto údaje neodrážajú reálnu prevalenciu prípadov na Slovensku, je to len kontrolné číslo o fungovaní systému

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- túto tému odporučila ako veľmi aktuálnu na diskusiu do pracovnej skupiny, pričom by bolo vhodné zostaviť konkrétne stanovisko a posunúť ho na ďalšie spracovanie

12. Rôzne

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- informovala prítomných o konaní panelovej diskusie na tému striedavej starostlivosti a rovnoprávneho rodičovstva, ktorá sa bude konať 8. decembra o 10:00 hod v zasadačke č. 117 na MPSVR SR
- spresnila, že zámerom podujatie nie je riešiť sociálno-právnu kuratelú detí, skôr je úmyslom posunúť diskusiu smerom k rovnoprávnemu rodičovstvu ako takému, príčinám rodovo stereotypnej starostlivosti o deti, aktívnemu otcovstvu a podobne

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry

- upozornila prítomných na webovú stránku Ministerstva kultúry, na ktorej je zverejnená výzva pre program Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva, kde žiadatelia o podporu kultúrnych podujatí orientovaných na rodovú rovnosť alebo prevenciu násilia na ženách môžu podať svoje žiadosti do 30. decembra 2011
- podporované budú najmä interaktívne podujatia a podujatia smerujúce k arte-terapii

Stanislav Trnovec, Klub mnohodesných rodín

- informoval, že v rámci Európy prebehol výskumný program Family Platform, ktorý viedla Technická univerzita v Dortmunde a ktorý priniesol veľmi zaujímavé výsledky
- materiál z tohto programu je možné nájsť na internete
- ako ďalšie zaujímavé podujatie uviedol seminár v Bruseli z projektu Daphne, kde bolo daných k dispozícii veľa konkrétnych riešení

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- v tejto súvislosti upozornila prítomných na možnosť zdieľať zaujímavé informácie prostredníctvom webovej stránky www.gender.gov.sk
- spomenula aj iniciatívu európskej komisárky pre občianske práva, ktorá veľmi silne podporuje zvýšenie počtu žien v rozhodovacích pozíciách, najmä v správnych radách
- táto iniciatíva je stále aktuálna
- navrhla zahrnúť túto tému do programu najbližšieho zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť
- v súvislosti s blížiacimi sa voľbami vyjadrila svoj názor, že by bolo vhodné zostaviť a rozposlať otvorený list s výzvou adresovanú politickým stranám, aby rešpektovali vhodné zastúpenie žien na kandidátnych listinách

Zuzana Vranová, OZ Profesionálne ženy

- informovala, že OZ Profesionálne ženy podobnú výzvu posielala pred každými voľbami a má to v úmysle urobiť aj teraz
- v tejto súvislosti prítomných požiadala o podporu tejto aktivity
- Výbor túto aktivitu jednohlasne podporil

Ingrid Kosová, Kultúrne združenie Rómov Slovenska

- otvorila tému Európskej stratégie integrácie Rómov do EÚ, ktorá by mala ísť v najbližších dňoch do medzirezortného pripomienkového konania
- zatiaľ v nej nie je implementovaná rodová problematika, okrem jedného princípu rodovej rovnosti
- navrhla, aby sa výbor zaoberal aj touto problematikou a vypracoval podklady, ktoré by boli nápomocné pri implementácii

Barbora Burajová, Nadácia otvorenej spoločnosti

- prisľúbila, že uvedený materiál bude zaradený do programu pracovnej skupiny, členovia pracovnej skupiny ho dostanú spoločne s pozvánkou

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

- poďakovala prítomným a uzatvorila zasadnutie

V Bratislave dňa 20. decembra 2011

Zapísala:

Lenka Izraelová, Spoločný sekretariát výborov
Stanislava Bazsová, Spoločný sekretariát výborov

Za správnosť:

Adriana Mesochoritsová v.r., podpredsedníčka výboru
Barbora Burajová v.r., členka výboru

Schválil:

Jozef Mihál v.r., podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda výboru
Oľga Pietruchová v.r., tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Príloha:

Prezenčná listina